DOKUMENT WYJAŚNIAJĄCY

do Zmian nr 7/2026 Warunków Dotyczących Bilansowania. Na podstawie: Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące bilansowania

Data przygotowania: 2 listopada 2026 r.

Niniejszy dokument wyjaśniający składa się z opisu przedmiotu, przyczyny i planowanego terminu wejścia w życie zmian Warunków Dotyczących Bilansowania. Na podstawie: Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące bilansowania (dalej: „WDB"), zatwierdzonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE") decyzjami o znaku DRR.WRE.744.17.2023.ŁW z dnia 27 września 2023 r. i z dnia 26 stycznia 2024 r. z późn. zm. – określonych w Zmianach nr 7/2026 Warunków Dotyczących Bilansowania (dalej: „Zmiany nr 7/2026 WDB").

Dokument wyjaśniający nie stanowi integralnej części Zmian nr 7/2026 WDB i nie może być podstawą praw ani obowiązków Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A., jako operatora systemu przesyłowego (dalej: „OSP"), ani użytkowników systemu, a także nie jest przedmiotem zatwierdzania przez Prezesa URE w ramach postępowania administracyjnego dotyczącego Zmian nr 7/2026 WDB.

PRZEDMIOT ZMIAN

Modyfikacje zawarte w Zmianach nr 7/2026 WDB wprowadzają przedłużenie do dnia **31 grudnia 2028 r.** możliwości stosowania przez OSP operatywnej korekty PPS JG_{M1}, o której mowa w pkt 10.3(25) WDB.

PRZYCZYNA ZMIAN

Potrzeba przedłużenia obowiązywania tego rozwiązania wynika z doświadczeń zebranych w okresie od 14 czerwca 2024 r. do 30 września 2026 r., przedstawionych szczegółowo w raporcie nt. stosowania operatywnej korekty PPS JG_{M1} elektrowni szczytowo-pompowych. Informacje zawarte w raporcie potwierdzają, że operatywne korekty PPS JG_{M1} stanowią potrzebne uzupełnienie standardowych mechanizmów rynku bilansującego oraz mechanizmu optymalizacji prowadzonej w ramach algorytmu ZPG.

W analizowanym okresie operatywne korekty PPS JG_{M1} ESP zostały wykorzystane w 352 dniach, tj. w około 42% dni objętych analizą. Jednocześnie łączny czas pracy hydrozespołów tworzących JG_{M1} objęty operatywnymi korektami PPS stanowił niewielką część całkowitego czasu ich pracy (0,22 %). Oznacza to, że mechanizm był wykorzystywany selektywnie, w ograniczonym zakresie i jedynie w sytuacjach uzasadnionych bieżącymi potrzebami KSE. Nie zastępował on usług bilansujących pozyskiwanych na rynku ani standardowego sposobu planowania pracy ESP.

Jak wynika z raportu, potrzeba stosowania tego rozwiązania występowała przede wszystkim w sytuacjach, w których dostępne usługi bilansujące nie pozwalały na dokonanie aktywacji o wymaganym kierunku, lokalizacji, czasie aktywacji lub dynamice zmiany mocy. Mechanizm był również wykorzystywany do zarządzania ograniczeniami sieciowymi i napięciowymi, kompensowania szybkich zmian generacji lub poboru energii, ograniczania skutków niezbilansowania uczestników rynku oraz dostosowywania grafików pracy JG_{M1} ESP do prognozowanych potrzeb systemu.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń nie ma podstaw do przyjęcia, że po 31 grudnia 2026 r. ustaną okoliczności uzasadniające stosowanie operatywnych korekt PPS JG_{M1} ESP. Należy oczekiwać, że w latach 2027–2028 nadal będą występowały sytuacje, w których standardowe mechanizmy rynku bilansującego nie zapewnią OSP możliwości podjęcia działania odpowiadającego konkretnym potrzebom KSE. Dotyczy to zwłaszcza zdarzeń wymagających szybkiej reakcji, działania w określonej lokalizacji sieci lub wcześniejszego przygotowania ESP na okres napiętego bilansu mocy.

Wygaśnięcie możliwości stosowania pkt 10.3(25) WDB z końcem 2026 r. ograniczyłoby zatem katalog środków pozostających w dyspozycji OSP, mimo że dane z lat 2024–2026 potwierdzają praktyczną potrzebę zachowania tego narzędzia. Mogłoby to utrudnić skuteczne reagowanie na zdarzenia, których nie można w pełni uwzględnić na etapie planowania ani obsłużyć za pomocą dostępnych usług bilansujących.

Przedłużenie stosowania pkt 10.3(25) WDB o dwa lata zapewni wymaganą ciągłość dostępności środka operacyjnego dla wsparcia bezpieczeństwa pracy KSE. Przedłużenie stosowania tego środka na okres ograniczony do dwóch lat jest powiązane z zakładanym wzrostem podaży usług bilansujących w ramach przyrostu mocy i liczby magazynów energii elektrycznej w latach 2027 i 2028, co powinno istotnie ograniczyć potrzebę korzystania z operatywnych korekt PPS JG_{M1}. Przed końcem okresu przedłużenia, na podstawie analizy wystarczalności usług bilansujących dla zapewnienia bezpiecznej pracy KSE, OSP oceni potrzebę dalszego stosowania środka operacyjnego w postaci operatywnych korekt PPS JG_{M1}.

Mając na uwadze informacje zawarte w raporcie, zasadne jest przedłużenie możliwości stosowania przedmiotowego mechanizmu do dnia **31 grudnia 2028 r.** Proponowana zmiana nie zmienia podstawowej roli rynku bilansującego ani algorytmów ZPG, lecz pozwala zachować narzędzie o charakterze uzupełniającym i zabezpieczającym, wykorzystywane w przypadkach, w których jest to niezbędne dla zapewnienia bezpiecznej pracy KSE.

PLANOWANY TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE ZMIAN

Planowanym terminem wejścia w życie zmian jest 1 stycznia 2027 r.